Danıştay 10. Daire – E.2023/4458 K.2026/460 (05.02.2026)

Karar metni, resmî kaynakta yayımlanmış hâliyle aynen aktarılmıştır; taraf adları kaynakta anonimdir.

Danıştay 10. Daire Başkanlığı 2023/4458 E. , 2026/460 K.

"İçtihat Metni"

T.C.

D A N I Ş T A Y

ONUNCU DAİRE

Esas No : 2023/4458

Karar No : 2026/460

TEMYİZ EDEN (DAVACI) : ...

VEKİLİ : Av. ...

TEMYİZ EDEN (DAVALI) : ... Bakanlığı / ...

VEKİLİ : 1. Hukuk Müşaviri Yrd. ...

İSTEMLERİN_KONUSU: ... Bölge İdare Mahkemesi .... İdari Dava Dairesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararının taraflarca aleyhlerine olan kısımlarının temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ:

Dava konusu istem: Davacı tarafından, 10/10/2015 tarihinde Ankara Garı önünde canlı bomba eylemi şeklinde gerçekleştirilen terör eylemi neticesinde yaralanmasından dolayı uğradığı maddi ve manevi zararların tazmini istemiyle yapılan 04/02/2016 tarihli başvurunun reddine ilişkin işlemin iptali ile uğradığını ileri sürdüğü zararlara karşılık 5.000,00 TL (miktar artırımı ile 1.220.740,51 TL) maddi tazminat ve 200.000,00 TL manevi tazminatın yasal faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istenilmektedir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: ... İdare Mahkemesinin ...tarih ve E:... K:... sayılı kararıyla; olayda idarenin hizmet kusuru bulunmamakla birlikte sosyal risk ilkesi gereğince sorumluluğunun bulunduğu gerekçesiyle, dava konusu işlemin iptali isteminin incelenmeksizin reddine, maddi tazminat yönünden; yaptırılan bilirkişi incelemesi neticesinde düzenlenen hesap raporunun hükme esas alınabilecek nitelikte olduğu sonucuna varıldığı gerekçesiyle davacının maddi tazminat isteminin kısmen kabulüne, 5.000,00 TL'nin davanın açıldığı tarihten itibaren, 698.630,51 TL'nin miktar artırım dilekçesinin davalı idareye tebliğ edildiği 07/11/2019 tarihinden itibaren işletilecek yasal faizi ile birlikte davacıya ödenmesine, fazlaya ilişkin maddi tazminat isteminin reddine, manevi tazminat yönünden; davacının manevi tazminat isteminin kısmen kabulü ile takdiren 15.000,00 TL manevi tazminatın davanın açıldığı tarihten itibaren işletilecek yasal faiziyle birlikte davacıya ödenmesine, fazlaya ilişkin manevi tazminat isteminin reddine karar verilmiştir.

Bölge İdare Mahkemesi kararının özeti: ... Bölge İdare Mahkemesi .... İdari Dava Dairesince; davacının istinaf başvurusunun reddine, davalı idarenin istinaf başvurusunun kısmen kabulüne, kısmen reddine, maddi tazminat hesabının 5233 sayılı Kanun'a göre yapılmadığı gerekçesiyle İdare Mahkemesi kararının maddi tazminata ilişkin kısmının kaldırılmasına, 5233 sayılı Kanun'a göre hesaplanan 11.750,63 TL maddi tazminatın idareye başvuru tarihi olan 04/02/2016 tarihinden itibaren işletilecek yasal faiziyle birlikte davacıya ödenmesine, fazlaya ilişkin maddi tazminat isteminin reddine karar verilmiştir.

TEMYİZ_EDENLERİN_İDDİALARI: Davacı tarafından, olayın meydana gelmesinde idarenin hizmet kusurunun bulunduğu, maddi tazminat hesabının genel hükümlere göre yapılması gerektiği, hükmedilen tazminat tutarlarına olay tarihinden itibaren faiz işletilmesi gerektiği, hükmedilen manevi tazminat tutarının yetersiz olduğu iddialarıyla Bölge İdare Mahkemesi kararının aleyhlerine olan kısımlarının bozulması gerektiği ileri sürülmektedir.

Davalı idare tarafından, Bölge İdare Mahkemesi kararının aleyhlerine olan kısımlarının bozulması gerektiği ileri sürülmektedir.

TARAFLARIN_SAVUNMALARI: Davalı idare tarafından temyiz isteminin reddi gerektiği savunulmaktadır. Davacı tarafından savunma verilmemiştir.

DANIŞTAY TETKİK HAKİMİ: ...

DÜŞÜNCESİ : Bölge İdare Mahkemesi kararının bozulması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onuncu Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüşüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE :

MADDİ OLAY :

Davacı tarafından, 10/10/2015 tarihinde Ankara Garı önünde canlı bomba eylemi şeklinde gerçekleştirilen terör eylemi neticesinde yaralanmasından dolayı uğradığı maddi ve manevi zararların tazmini istemiyle yapılan 04/02/2016 tarihli başvurunun reddine ilişkin işlemin iptali ile uğradığını ileri sürdüğü zararlara karşılık maddi ve manevi tazminat ödenmesine karar verilmesi istemiyle bakılan dava açılmıştır.

İLGİLİ MEVZUAT:

Anayasanın 125. maddesinde, idarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolunun açık olduğu belirtildikten sonra, son fıkrasında, idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğu hükme bağlanmıştır.

İdare, kural olarak yürüttüğü kamu hizmetiyle nedensellik bağı kurulabilen zararları tazminle yükümlü olup; idari eylem ve/veya işlemlerden doğan zararlar idare hukuku kuralları çerçevesinde, hizmet kusuru veya kusursuz sorumluluk ilkeleri gereği tazmin edilmektedir.

Bunun yanında, idarenin önlemekle yükümlü olduğu halde önleyemediği bir takım zararların, nedensellik bağı ve kusur koşulu aranmadan karşılanması gerekmektedir. Objektif sorumluluk anlayışına dayalı sosyal risk adı verilen bu ilke, bilimsel ve yargısal içtihatlarla da kabul edilmiştir.

Terör olayları nedeniyle meydana gelen manevi zararların sosyal risk ilkesi kapsamında topluma pay edilerek tazmin edilmesi gerekmektedir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Temyize Konu Bölge İdare Mahkemesi Kararının Manevi Tazminata İlişkin Kısmının İncelenmesi:

Manevi tazminat, kişinin malvarlığında meydana gelen eksilmeyi gidermeye yönelik bir tazmin aracı değil, manevi değerlerinde bir eksilme meydana gelen ve yaşama sevinci ve zevki azalan kişinin manen tatminini sağlamaya yönelik bir tazmin aracıdır. Manevi zararın başka türlü giderim yollarının bulunmayışı veya yetersiz kalışı manevi tazminatın parasal olarak belirlenmesini zorunlu kılmaktadır. Manevi tazminat, olay nedeniyle duyulan elem ve

ızdırabı kısmen de olsa hafifletmeyi amaçlar. Belirtilen niteliği gereği manevi tazminatın, olayın ağırlığını ortaya koyacak, hukuka aykırılığı özendirmeyecek, bir başka ifade ile benzeri olayların bir daha yaşanmaması için caydırıcı ve aynı zamanda cezalandırıcı bir miktarda olması gerekmektedir.

Manevi tazminatın, ilgililerin duyduğu elem ve üzüntünün kısmen giderilmesini sağlayan manevi bir tatmin aracı olduğu, dava konusu olay nedeniyle davacının %41 oranında engelli hale geldiği gözetildiğinde, davacı lehine hükmedilen 15.000,00 TL'lik manevi tazminat tazminat tutarının yetersiz olduğu sonucuna varıldığından, temyize konu kararın manevi tazminata ilişkin kısmında hukuki isabet bulunmamaktadır.

Temyize Konu Bölge İdare Mahkemesi Kararının Maddi Tazminata İlişkin Kısmının İncelenmesi:

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "Temyiz incelemesi üzerine verilecek kararlar" başlıklı 49. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde, temyiz incelemesi sonunda kararda yeniden yargılama yapılmasına ihtiyaç duyulmayan maddi hatalar ile düzeltilmesi mümkün eksiklik veya yanlışlıklar varsa Danıştay'ın kararı düzelterek onayacağı hükme bağlanmıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 13. maddesinin, ön karar başvurusunda bulunduğu tarihte yürürlükte olan halinde, idari eylemlerden hakları ihlal edilmiş olanların dava açmadan önce, bu eylemleri yazılı bildirim üzerine veya başka suretle öğrendikleri tarihten itibaren bir yıl ve her halde eylem tarihinden itibaren beş yıl içinde idareye başvurarak haklarının yerine getirilmesini istemeleri gerektiği; bu isteklerinin kısmen veya tamamen reddi halinde, bu konudaki işlemin tebliğini izleyen günden itibaren veya istek hakkında altmış gün içinde cevap verilmediği takdirde bu sürenin bittiği tarihten itibaren dava süresi içinde dava açılabileceği kuralı yer almakta olup, anılan maddede, idari eylemler nedeniyle uğranılan zararın tazmini için idareye başvuruda bulunulmasının, dava ön şartı olarak öngörülmesi ve zararın idare tarafından en erken bu tarihte sulhen ödenebilecek olması nedeniyle yargı yerince hükmedilecek tazminat miktarına, miktar artırım dilekçesiyle artırılan kısım da dahil olmak üzere, ön karar için idareye yapılan başvuru tarihi, adli yargıda dava açılması halinde adli yargıda dava açıldığı tarih itibarıyla yasal faiz uygulanması; dava dilekçesinde yasal faiz talebinde bulunulmakla birlikte faizin başlangıç tarihine yönelik belirleme yapılmaması halinde ise davanın açıldığı tarih itibarıyla yasal faiz işletilmesi, Danıştay'ın yerleşik içtihatlarıyla kabul edilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden, davacı tarafından, dava dilekçesinde, talep edilen tazminat tutarlarına başlangıç tarihi belirtilmeksizin yalnızca yasal faiz işletilmesi yönünde istemde bulunulduğu, Bölge İdare Mahkemesince, davacı lehine hükmedilen maddi tazminat tutarına idareye başvurunun yapıldığı 04/02/2016 tarihinden itibaren faiz işletildiği anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlıkta, davacı tarafından dava dilekçesinde yalnızca yasal faiz isteminde bulunulduğu, ayrıca faizin başlangıç tarihine ilişkin bir belirlemede bulunulmadığı görüldüğünden, genel hükümler kapsamında açılan bu davada, Mahkemece, hükmedilen tüm tazminat tutarlarına, Danıştay'ın yerleşik içtihatları gereği davanın açıldığı 30/05/2016 tarihinden itibaren yasal faiz işletilmesi gerektiği açıktır.

Bu durumda, Bölge İdare Mahkemesi kararının hüküm fıkrasında yer alan "6-Davacıya 11.750,63-TL maddi tazminatın idareye başvuru tarihi olan 04/02/2016 tarihinden itibaren işletilecek yasal faiziyle birlikte davalı idarece ödenmesine, fazlaya ilişkin maddi tazminat talebinin reddine, " ibaresinin, "6-Davacıya 11.750,63 TL maddi tazminatın davanın açıldığı tarih olan 30/05/2016 tarihinden itibaren işletilecek yasal faiziyle birlikte davalı idarece ödenmesine, fazlaya ilişkin maddi tazminat talebinin reddine," şeklinde düzeltilmesi

gerekmektedir.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1. Tarafların temyiz istemlerinin KISMEN KABULÜNE, KISMEN REDDİNE,

2. ... Bölge İdare Mahkemesi .... İdari Dava Dairesinin ... tarih ve E:... K:... sayılı temyize konu kararının maddi tazminata ilişkin kısmının yukarıda belirtilen şekilde DÜZELTİLEREK ONANMASINA, manevi tazminata ilişkin kısmının BOZULMASINA,

3. Bozulan kısım hakkında yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın ... Bölge İdare Mahkemesi .... İdari Dava Dairesine gönderilmesine, 05/02/2026 tarihinde oy birliğiyle kesin olarak karar verildi.